

den uitgever het succes van zijn werk voor een deel afhing ¹⁾, en hij wilde véél, overal en door iedereen, gelezen worden. Daardoor ligt er over zijn dichterloopbaan een wolk van tragedie. Suringar moest aan den anderen kant ook als zakenman optreden; er was steeds risico aan een nieuwe uitgave verbonden en volksliefde vergaat soms snel; Tollens schrijft in de inleiding van Gedichten 1e deel 5e druk (1831):

„Men zou mij misschien van onoprechtheid verdenken, indien ik, naar waarheid nogtans, verklaarde dat ik dien bijval meer aan een bijzonder fortuin dan aan bijzondere verdiensten toeschrijve”. . . . „Meer dan mijn eigen roem is die der vaderlandsche letteren mij dierbaar: daarom wensch ik van harte dat éénmaal deze Gedichten, naar billijkheid, bij de minst lofwaardige moge gerangschikt worden, die wij vervolgens zullen bezitten”.

Men mag dit overdreven vinden, maar het lijdt volgens mij geen twijfel, dat Tollens meende wat hij zeide; en zijne profetie is ook bewaarheid.

Suringar moest ook secuur te werk gaan; nadrukken waren aan de orde van den dag; vooral in België hadden de nadrukkers vrij spel; en die nadrukedities vonden ook grif afzet in Nederland, tot groot nadeel der bonafide uitgevers die copierecht gekocht hadden. De wetten op den nadruk waren zeer onvoldoende; en daarom moest een uitgever zich althans zoo goed mogelijk dekken door zijn recht op copie tegenover derden zoo scherp mogelijk vast te stellen.

Dergelijke preciesigheden kon Tollens niet lijden, ofschoon ook hij zooveel mogelijk de nadrukken wilde tegen gaan; maar zegels, legalisatie van handteekening e.d. stuitten hem tegen de borst; alweer een psychologische kwestie.

En zoo was het ook met intekenlijsten, aankondigingen, enz. Contracten met Tollens móésten leiden tot onoverkomenlijke ziels-conflicten; wij zullen ze zien aankomen, zien stijgen, tot de dood tusschenbeide kwam.

1) Het groote nut dat G. T. N. S. b.v. zag in de spreuken, leerredenen enz. van Van der Palm deed hem tot een kostbare hernieuwde uitgave besluiten; hij maakte dat Van der Palm's werken in ieder huisgezin kwamen en deze was hem er dankbaar voor.